

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef
Nazwisko: Dyjak
Miejsce urodzenia: nieznane
Data urodzenia: 08-08-1925
Imię ojca: Władysław
Imię matki: Helena
Dodatkowe informacje:
Uzupełnienia/sprostowania:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Józef Dyjak pseud. "Góra" i "Lipa", w latach 1939-1947 mieszkaniec m. Różan pow. Maków Maz., figuruje w aktach śledczych UB z WUBP w Olsztynie z lat 1947-1948. Józef Dyjak był objęty śledztwem od dnia jego zatrzymania przez MO i UB, tj. od 8 kwietnia 1947 r. Był "podejrzany" i następnie oskarżony o "przynależność do nielegalnej organizacji NZW" od sierpnia 1945, o "przynależność do bandy NZW" (tj. do zbrojnego leśnego oddziału niepodległościowego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) pod dowództwem por. Feliksa Przybytniewskiego „Mieczysława” i następnie pod dowództwem ppor. "Burzy" i kpt. "Młota" w okresie od 10 stycznia 1946 do marca 1947. Józef Dyjak pseud. "Góra" i "Lipa" był także podejrzany o "nielegalne posiadanie broni", o udział w kilkunastu zbrojnych napadach na posterunki MO i funkcjonariuszy MO i UB oraz w innych zbrojnych akcjach na terenach powiatów Ostrołęka, Przasnysz i Maków Mazowiecki. Akta te zawierają między innymi: różne pisma jednostek UB i prokuratury wojskowej, postanowienia o aresztowaniu Józefa Dyjaka i "pociągnięciu go do odpowiedzialności karnej", "arkusz informacyjny" dot. Józefa Dyjaka, a także obszernie protokoły przesłuchań ww. partyzanta z dn. 22 kwietnia 1947, 8 i 17 maja 1947, 20, 23 i 27 maja 1947.	IPN Bi 0090/156/D (156/3) mikrofilm, IPN Bi 0090/156/J (156/3) mikrofilm.	
Józef Dyjak pseud. "Góra" figuruje w aktach śledczych i dochodzeniowych UB z WUBP w Warszawie i MBP z lat 1946-1947. Akta te dot. dyscyplinarnego dochodzenia ws. funkcjonariusza UB Henryka Rupniewskiego - podejrzanego o kilkudniową współpracę ze zbrojnym oddziałem niepodległościowego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego pod dowództwem por. Feliksa Przybytniewskiego „Mieczysława” w lutym 1946. Józef Dyjak pseud. "Góra" był członkiem ww. partyzanckiego oddziału NZW od 10 stycznia 1946. Akta te zawierają między innymi dołączony do tej sprawy protokół przesłuchania aresztowanego Józefa Dyjaka - datowany 20 maja 1947.	IPN BU 0703/1534 (20/292/9908/228).	

Józef Dyjak pseud. "Góra" i "Lipa" figuruje w aktach sądowych Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie. Objęty śledztwem UB od dnia jego zatrzymania przez MO i UB we wsi Baranowo pow. Mrągowo, tj. od 8 kwietnia 1947. Józef Dyjak pseud. "Góra" i "Lipa" był podejrzany i następnie oskarżony o "przynależność do nielegalnej organizacji NZW" od sierpnia 1945, o "przynależność do bandy NZW" (tj. do zbrojnego oddziału niepodległościowego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) pod dowództwem por. Feliksa Przybytniewskiego „Mieczysława” i następnie pod dowództwem "Burzy" i "Młota" w okresie od 10 stycznia 1946 do lutego 1947. Był też podejrzany o "nielegalne posiadanie broni", o udział w kilkunastu zbrojnych napadach na posterunki MO i na funkcjonariuszy MO i UB, na pociągi z żołnierzami, komunistyczne spółdzielnie i urzędy gminne oraz w innych zbrojnych akcjach na terenach powiatów Ostrołęka, Maków Mazowiecki i Przasnysz. Akta te zawierają między innymi: różne pisma kilku jednostek UB i prokuratury wojskowej, a także protokoły przesłuchań ww. partyzanta z dn. 8 i 12 kwietnia 1947, z maja 1947 oraz akt oskarżenia. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dn. 27 lutego 1948 Józef Dyjak (wówczas 22-letni) został skazany na karę śmierci i "utrata praw na zawsze".

IPN BU 1022/17 (Sr. 87/48) t. 1-2.

Józef Dyjak pseud. "Góra" i "Lipa", syn Władysława i Heleny, figuruje jako "osadzony" w więziennych aktach personalnych z lat 1947-1948 - prowadzonych w więzieniu karno-śledczym Warszawa-Praga oraz w więzieniu na Mokotowie (a także w tzw. księgach ewidencji więźniów). Zapisano w nich między innymi, że Józef Dyjak został "zatrzymany w dn. 8 kwietnia 1947 przez funkcjonariuszy MO w Baranowie pow. Mrągowo" wraz z bronią i amunicją i po śledztwie UB z WUBP w Warszawie (w lipcu i sierpniu 1947) został osadzony w więzieniu karno-śledczym Warszawa-Mokotów w dniu 22 sierpnia 1947. Te akta zawierają także między innymi protokół wykonania wyroku śmierci na Józefie Dyjaku - datowany dnia 12 maja 1948.

IPN GK 919/2629 (834/47, 20/48), IPN GK 921/29 (33/10), IPN GK 921/32 (33/9).

Józef Dyjak pseud. "Góra" występuje, wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW), w aktach operacyjnych UB z PUBP Ostrołęka i WUBP Warszawa z lat 1947-1955. Akta te dot. przede wszystkim byłego dowódcy Józefa Dyjaka z leśnego oddziału NZW - ppor. Mariana Kraśniewskiego pseud. "Burza" (ur. 23.12.1917) oraz kilkunastu jego podkomendnych - w większości ujawnionych w 1947 roku i następnie aresztowanych lub inwigilowanych przez UB i MO.

IPN BU 0203/2352 (34057/II).

Józef Dyjak pseud. "Góra" występuje w aktach operacyjnych UB z PUBP Ostrów Mazowiecka z lat 1951-1956. Akta te dot. przede wszystkim byłego żołnierza NSZ Wacława Groszyka pseud. "Piła" (syna Czesława, ur. 18.11.1911). Józef Dyjak pseud. "Góra" figuruje w spisie UB dot. 190 członków zbrojnego oddziału NSZ - NZW (Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) pod dowództwem por. Feliksa Przybytniewskiego „Mieczysława” i następnie pod dowództwem ppor. Mariana Kraśniewskiego "Burzy" (na str. 20 ww. akt).

IPN BU 0203/549 (7521/II).

Józef Dyjak pseud. "Góra" występuje w aktach operacyjnych i śledczych UB z PUBP Maków Mazowiecki z lat 1947-1955. Akta te dot. przede wszystkim byłego żołnierza NSZ i NZW Aleksandra Rupińskiego pseud. "Orzeł" (syna Tomasza, ur. 21.04.1918). Józef Dyjak pseud. "Góra" figuruje między innymi w materiale UB dot. aresztowanych członków zbrojnego oddziału Narodowego Zjednoczenia Wojskowego pod dowództwem por. Feliksa Przybytniewskiego „Mieczysława” i następnie pod dowództwem ppor. Mariana Kraśniewskiego pseud. "Burza".

IPN BU 0203/1258 (21173/II).

Józef Dyjak pseud. "Góra" i "Lipa" figuruje (wraz z wieloma innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1946-1955 opracowanych i opisanych w latach 1981-1982 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie jako "Kwestionariusze osobowe członków organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe, Komenda Okręgu kryptonim >Mazowsze<". Kwestionariusz dotyczący Józefa Dyjaka zawiera m.in. zapis, że ww. w 1945 roku nawiązał "kontakt z dowódcą bandy NZW >Mieczysławem<, od stycznia do maja 1946 r. był w bandzie >Mieczysława<, a następnie w bandzie NZW pod dowództwem Kraśniewskiego Mariana pseud. >Burza<. W 1947 r. w ochronie sztabu okręgu NZW (...). Brał udział w napadach zbrojnych i zabójstwach [funkcjonariuszy MO, UB, KBW i ich współpracowników]. Na uzbrojeniu posiadał RKM, PP-szę i pistolet TT (...). W dniu 8 kwietnia 1947 r. aresztowany we wsi Kosewo gm. Baranowo pow. Mrągowo".

IPN Bi 065/6 t. 2 (777/IV).

Józef Dyjak pseud. "Góra" figuruje (wraz z kilkuset innymi żołnierzami Narodowych Sił Zbrojnych i Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach pionu archiwalnego SB z KW MO w Warszawie z lat 1973-1986 zarejestrowanych jako "Opracowanie nr 37". To opracowanie dot. partyzanckiego oddziału NSZ/NZW pod dowództwem por. Feliksa Przybytniewskiego pseud. "Mieczysław" - walczącego zbrojnie z komunistycznymi władzami w latach 1945-1947 na obszarach powiatów Maków Mazowiecki, Ostrołęka i Przasnysz. Akta te obejmują następujące rodzaje dokumentów: charakterystyki, kwestionariusze osobowe żołnierzy i notatki UB. Kwestionariusz dotyczący Józefa Dyjaka pseud. "Góra" zawiera m.in. zapis, że ww. "od stycznia 1946 r. do 7 kwietnia 1947 r. na terenie powiatów Maków Mazowiecki, Ostrołęka i Przasnysz był członkiem leśnych oddziałów pod dowództwem >Mieczysława<, a następnie >Burzy<. Brał czynny udział z bronią w rękę w napadach na posterunki MO, UB i inne obiekty".

IPN BU 0180/52 (Opracowanie nr 37, p.105).